

**ГОЛОВА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

вул. Жилянська, 14, м. Київ, 01033

Президенту України

В. ЗЕЛЕНСЬКОМУ

Шановний пане Президенте!

Звертаюсь до Вас як до гаранта додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина. Змушений робити це у формі відкритого листа, оскільки порушена проблема стосується не мене особисто, а діяльності Конституційного Суду України загалом, а також забезпечення конституційних засад функціонування державної влади та правопорядку в Україні.

Ви 29 грудня 2020 року видали Указ № 607/2020 «Про відсторонення від посади судді Конституційного Суду України» (далі – Указ), яким передбачено «відсторонити Тупицького Олександра Миколайовича від посади судді Конституційного Суду України строком на два місяці».

Не вдаючись до предметної правової оцінки Указу, зазначу, що Конституція України, в якій вичерпно визначено повноваження глави держави, не наділяє Президента України правом відсторонювати від посади суддів Конституційного Суду України. Ні Конституція України, ні Закон України «Про Конституційний Суд України», які визначають статус судді Конституційного Суду України, не передбачають інституту (заходу процесуального забезпечення) «відсторонення від посади судді Конституційного Суду України».

Конституція України (статті 148, 149¹) та Закон України «Про Конституційний Суд України» (статті 17, 18, 20, 21) передбачають підстави та порядок набуття статусу та повноважень судді Конституційного Суду України та їх припинення (втрати). Це стосується і Голови Конституційного Суду України (стаття 148 Конституції України, стаття 33 Закону України «Про Конституційний Суд України»).

Указ Президента України не є актом, внаслідок видання якого особа може втратити статус судді та Голови Конституційного Суду України. Отже, у зв'язку з виданням Указу я не втратив статусу судді Конституційного Суду України та продовжую обіймати адміністративну посаду Голови Конституційного Суду України.

Конституція України (стаття 149) та Закон України «Про Конституційний Суд України» (стаття 24) встановлюють гарантії незалежності і недоторканності

судді Конституційного Суду України, забороняючи вплив на нього у будь-який спосіб.

Однак ці всі конституційні та законодавчі приписи були брутально порушені працівниками Управління державної охорони України (далі – УДО), які вдалися до перешкоджання службовій діяльності суддів Конституційного Суду України, Голови Конституційного Суду України та блокування роботи Конституційного Суду України.

Так, 19 січня 2020 року працівники УДО здійснювали протиправні дії щодо недопущення мене як Голови Конституційного Суду України та інших суддів Конституційного Суду України (зокрема, суддів Конституційного Суду України Касмініна О.В., Мойсика В.Р.) до адмінбудівлі Конституційного Суду України.

Усі входи до адмінбудівлі Конституційного Суду України та в'їзди на територію були перекриті невідомими особами у камуфляжній формі. Ці особи перебували на території та у приміщеннях адмінбудівлі Конституційного Суду України спільно з працівниками УДО, які на постійній основі здійснюють охорону адмінбудівлі Конституційного Суду України. З'ясувати, хто ці особи, не вдалося, оскільки їх камуфляжна форма без розпізнавальних знаків і вони категорично відмовилися повідомити, хто вони. Поведінка вказаних осіб, які фізично перешкоджали суддям Конституційного Суду України пройти на територію та в адмінбудівлю Конституційного Суду України, нагадувала поведінку сумнозвісних «зелених чоловічків».

За наявною інформацією, до блокування роботи Конституційного Суду України та перешкоджання виконанню суддями Конституційного Суду України та його Головою своїх посадових обов'язків був задіяний спецпідрозділ УДО «Булат», який використовується для нейтралізації особливо небезпечних злочинців та проведення антитерористичних спецоперацій.

Працівники УДО 19, 20, 21 січня 2021 року не допускали в'їзд службових автомобілів окремих суддів Конституційного Суду України на територію Конституційного Суду України.

Стосовно мене як Голови Конституційного Суду України протиправні дії щодо недопуску до адмінбудівлі Конституційного Суду України працівники УДО вчиняли також 30 грудня 2020 року, 19, 20, 21 січня 2021 року.

При цьому працівники УДО не пред'явили жодних офіційних документів, які б містили підстави для заборони Голові Конституційного Суду України та суддям Конституційного Суду України проходити до адмінбудівлі Конституційного Суду України, а лише посилалися на усний «наказ» керівництва, відданий на виконання Указу.

Таким чином, було грубо порушено приписи Конституції та законів України щодо правових засад функціонування державної влади в Україні, гарантій незалежності і недоторканності суддів Конституційного Суду України, зокрема, вимогу частини другої статті 19 Конституції України, згідно з якою органи державної влади та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Слід зазначити, що засади діяльності УДО регламентуються Законом України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» (далі – Закон). Основним принципом державної охорони, яка здійснюється УДО, Закон визначає принцип законності, а метою здійснення державної охорони – забезпечення нормального функціонування органів державної влади України, безпеки посадових осіб та відповідних об'єктів.

У Законі визначено завдання, які покладаються на УДО, а саме: здійснення державної охорони щодо органів державної влади України; забезпечення безпеки відповідних посадових осіб за місцем їх перебування як на території України, так і за її межами; забезпечення безпеки членів сімей посадових осіб, визначених Законом, які проживають разом з ними або супроводжують їх; запобігання протиправним посяганням на посадових осіб і членів їхніх сімей та об'єкти, щодо яких здійснюється державна охорона, їх виявлення та припинення; охорони визначених законом об'єктів; забезпечення безпечної експлуатації транспортних засобів, призначених для визначених Законом посадових осіб; участі у заходах, спрямованих на боротьбу з тероризмом.

Очевидним є те, що вказані вище дії працівників УДО не мали нічого спільного із законодавчо визначеними засадами та метою їх діяльності, а також не були спрямовані на виконання завдань, передбачених для них законом.

Натомість працівники УДО вдалися до протиправного перешкоджання службовій діяльності суддів Конституційного Суду України, у тому числі моїй службовій діяльності як судді Конституційного Суду України та його Голови, а також блокування діяльності Конституційного Суду України як органу державної влади на підставі протиправного «наказу» керівництва УДО. Такі їх дії містять ознаки низки злочинів, пов'язаних з перевищенням службових повноважень, перешкоджанням діяльності державного діяча, втручанням у діяльність судового органу, захопленням будівель, що забезпечують діяльність органів державної влади, з метою перешкоджання нормальній роботі установ.

Я та інші судді Конституційного Суду України до прокуратури подали заяви (повідомлення) про вчинення працівниками УДО вказаних злочинів.

Особлива небезпечність таких дій працівників УДО полягає у відсутності гарантій того, що у такий же спосіб на виконання «наказу» свого керівництва вони не заблокують діяльність будь-якого органу державної влади України, перешкоджаючи його представникам потрапити до службових приміщень для виконання посадових обов'язків: народним депутатам України – до приміщення Верховної Ради України, урядовцям – до приміщень Кабінету Міністрів України та міністерств, членам Центральної виборчої комісії – до приміщень Центральної виборчої комісії, суддям Верховного Суду – до приміщень Верховного Суду, Президенту України – до приміщень Офісу Президента України.

Нинішні події вказують на існування реального ризику, що сценарій блокування, який наразі реалізовується стосовно Конституційного Суду України, його суддів та Голови, може бути застосований до інших державних органів та державних діячів. Це може призвести до узурпації державної влади, протиправної зміни конституційного ладу, формування поліцейської держави та встановлення диктатури.

Відповідно до Закону УДО є державним правоохоронним органом спеціального призначення, підпорядкованим Президентові України та підконтрольним Верховній Раді України. Начальник УДО та його заступники призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України.

Виходячи з наведеного та керуючись статтями 1, 5, 6, 19, 102, 103, 106, 107, 147, 148, 149, 153 Конституції України, статтями 1, 2, 18, 24, 25, 33 Закону України «Про Конституційний Суд України», статтями 1, 2, 3, 11, 12 Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб», звертаюсь до Вас як до гаранта додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина, а також до посадової особи, якій підпорядковане УДО, і прошу невідкладно вжити передбачених законом заходів щодо:

1. Розблокування роботи Конституційного Суду України та усунення протиправно створених працівниками УДО перешкод для виконання суддями Конституційного Суду України своїх посадових повноважень.

2. Притягнення до встановленої законом відповідальності (зокрема, звільнення з посад) керівників та інших працівників УДО, причетних до блокування роботи Конституційного Суду України та перешкоджання виконанню суддями Конституційного Суду України та його Головою своїх посадових повноважень.

3. Забезпечення реалізації принципу законності в діяльності УДО з тим, щоб унеможливити у майбутньому використання цієї воєнізованої структури для досягнення протиправних цілей.

Враховуючи надзвичайну важливість для забезпечення конституційного ладу і національної безпеки України цього питання, вважаю необхідним негайне скликання Президентом України засідання Ради національної безпеки і оборони України для його розгляду.

Голова
Конституційного Суду України

 О. ТУПИЦЬКИЙ

21 січня 2021 року